

KARMENU VELLA Komisarz ds. Środowiska, Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa

PHIL HOGAN Komisarz ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich

Bruksela, 11/02/2019
Ref. Ares(2019)935037

Do: Ministrów Środowiska i Ministrów Rolnictwa Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister, Szanowny Panie Ministrze

Piszemy, by odnieść się do sytuacji wilka w Europie. Po dotkliwym spadku w większości obszarów Europy, populacja wilka wzrosła w ostatnich dekadach, powracając do krajów i regionów w obrębie swojego wcześniejszego zasięgu. Wilk jest chroniony w ramach Dyrektywy Siedliskowej. Powrót wilka jest wkładem w ochronę europejskiej przyrody i powstrzymywania globalnej utraty różnorodności biologicznej.

Najnowsze dane¹ (zaktualizowane w 2016 r.) wskazują, że w Unii Europejskiej mamy dziewięć różnych populacji wilka, liczących w sumie 13,000-14,000 osobników. Dane te potwierdzają trwającą rekolonizację przez wilki części obszarów. Zaktualizowana ocena stanu ochrony wilka za okres 2013-2018 jest obecnie opracowywana w ramach obowiązkowych raportów krajów członkowskich zgodnie z Dyrektywą Siedliskową, i powinna być dostępna w 2019 r.

Głęboko wierzymy, że konflikty związane z ochroną wilka wymagają zintegrowanego podejścia.

Jesteśmy całkowicie świadomi wyzwań, które stwarza powrót wilka, szczególnie w obszarach, gdzie był on nieobecny przez wiele dekad oraz w obszarach wiejskich z intensywną hodowlą inwentarza.

Naszym wspólnym celem w UE jest osiągnięcie koegzystencji z dużymi drapieżnikami i cel ten jest całkowicie zgodny z unijną polityką ochrony przyrody. Komisja Europejska aktywnie wspierała Kraje Członkowskie oraz zainteresowane strony, aby pogodzić ochronę tych gatunków z interesami i potrzebami ludzi. W procesie kontroli dostosowania Dyrektywy Siedliskowej, wszystkie kraje członkowskie, Parlament Europejski oraz interesariusze jednogłośnie stwierdzili, że Dyrektywy są dostosowane do realizacji celu i zaapelowali do Komisji, aby nie wznawiać procesu legislacyjnego ich ram prawnych.

Zgodnie ze zobowiązaniami podjętymi w *Planie działań na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki*² Komisja będzie nadal pomagać władzom krajowym i zainteresowanym stronom w zakresie wsparcia finansowego, doradztwa, wymiany informacji i dobrych praktyk. Ważną rolę odgrywa w tym względnie Unijna Platforma do spraw Dużych Drapieżników i wierzymy, że platformy regionalne, które Komisja tworzy w kilku państwach członkowskich, również będą stanowić ważny wkład.

---

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/617488/IPOL_STU\(2018\)617488_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/617488/IPOL_STU(2018)617488_EN.pdf)

² http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/fitness_check/action_plan/index_en.htm

Komisja pracuje obecnie nad aktualizacją unijnych wytycznych do przepisów dotyczących ochrony gatunków w ramach Dyrektywy Siedliskowej, co dodatkowo objaśni istniejącą elastyczność przewidzianą w Dyrektywie w zakresie stosowania odstępstw (derogacji), w tym mających zastosowanie do dużych drapieżników. Wytyczne te są opracowywane w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi i zainteresowanymi stronami i zostaną sfinalizowane jeszcze w tym roku. Zachęcamy Ministrów do upewnienia się, że eksperci krajowi aktywnie angażują się w ten proces i przekazują swoje komentarze naszym służbom.

Niemniej jednak chcielibyśmy podkreślić, że do odpowiednich władz krajowych należy opracowanie, ustanowienie i wdrożenie konkretnych, najbardziej odpowiednich w kontekście regionalnym, narzędzi odtwarzania lub zarządzania populacjami. Dlatego zachęcamy Panią/Pana i odpowiednie urzędy w Państwa kraju do opracowania własnych planów zarządzania i ochrony populacji wilków, korzystając z instrumentów i możliwości istniejących w UE oraz w obrębie krajowych ram prawnych i finansowych.

W tym kontekście metody letalne są narzędziem dostępnym dla władz krajowych, zgodnie z warunkami Dyrektywy Siedliskowej, jeśli zapewni się właściwy stan ochrony danej populacji wilków. Jak państwo wiedzą, użycie takich środków musi być zgłaszane Komisji co dwa lata wraz z uzasadnieniem. Do tej pory, w zdecydowanej większości przypadków, Komisja nie sprzeciwiła się wykorzystaniu tych narzędzi. Jednakże metody letalne nie powinny zastępować kompleksowego systemu środków służących osiągnięciu właściwego stanu ochrony. Jest to raczej alternatywa do rozważenia w przypadku osobników problemowych, co do których prewencja okazała się nieefektywna, i nie powinna ona szkodzić utrzymaniu właściwego stanu ochrony gatunku.

Dlatego bardzo ważne jest zapewnienie wdrożenia skutecznych środków ochrony inwentarza mających na celu uniknięcie lub zmniejszenie szkód w zwierzętach gospodarskich. Aby wesprzeć rolników na obszarach, na których obecne są duże drapieżniki, w listopadzie 2018 r. Komisja zmieniła Wytyczne w Sprawie Pomocy Państwa dla sektora rolnego, umożliwiając pełen zwrot kosztów związanych z takimi inwestycjami, jak również kosztów pośrednich, takich jak koszty weterynaryjne i koszty pracy związanej z poszukiwaniem zaginionych zwierząt. Innym kluczowym elementem jest posiadanie skutecznego i sprawiedliwego systemu wypłaty rekompensat za szkody w zwierzętach gospodarskich, co jest również dozwolone w świetle obecnych Wytycznych w Sprawie Pomocy Państwa.

Ponadto kompleksowe szkolenia, pomoc techniczna i monitorowanie, a także komunikacja i informowanie społeczeństwa oraz dialog z wszystkimi zainteresowanymi stronami mają zasadnicze znaczenie dla pogodzenia potrzeby ochrony naszej przyrody i różnorodności biologicznej z działalnością człowieka. W tym celu jest obecnie dostępne i możliwe znaczne wsparcie finansowe zarówno w ramach Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), jak i w ramach unijnego programu ochrony środowiska i klimatu LIFE. Ponadto w ramach EFRROW jest możliwe wsparcie dla środków zapobiegawczych, takich jak inwestycje w zakup ogrodzeń ochronnych lub zakup psów stróżujących jako inwestycji nieprodukcyjnych, które mogą być finansowane do 100%. W ramach działań rolno-środowiskowo-klimatycznych płatności w obszarach, w których obecność wilków może uniemożliwić realizację korzystnych dla środowiska praktyk wypasowych, mogą pokryć dodatkowe koszty pracy związane z utrzymaniem ogrodzeń ochronnych, jeśli powiązane z tym prace są

wykonywane regularnie i generują powtarzające się koszty. Ponadto koszty związane z utrzymaniem psów stróżujących mogą być wliczone w wypłacane kwoty, tam, gdzie przewiduje się regularne korzystanie z takich psów.

Zachęca się państwa członkowskie do korzystania z tych możliwości również w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych.

Oczekujemy na dalszą ścisłą współpracę w tej ważnej sprawie

Podpisali

Karmenu Vella

Phil Hogan